

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 000007069 2024

Датум: 29.03.2024.

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 2. тачка 2. алинеја 1. и члана 14. став 3. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник РС», број 135/04, 36/09), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18-аутентично тумачење), члана 6. став 1. и члана 39. став 1. тачка 4) Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 128/20), члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), а на основу захтева носиоца пројекта ЈКП за изградњу и обављање превоза путника метроом и развој градске железнице у Београду „Београдски метро и воз“ Београд, Александар Дујановић, државни секретар Министарства заштите животне средине по решењу о овлашћењу број: 021-01-13/1/2021-09 од 22.07.2021. године, доноси:

Р Е Ш Е Њ Е

1. Одређује се носиоцу пројекта ЈКП за изградњу и обављање превоза путника метроом и развој градске железнице у Београду „Београдски метро и воз“ Београд, обим и садржај Студије о процени утицаја на животну средину пројекта изградње објекта Београдског метроа, Линија 1, Фаза 2, на траси утврђеној у Локацијским условима Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, бр. 350-02-01714/2023-07 од 04.10.2023. године.
2. Обавеза Носиоца пројекта је да изради Студију о процени утицаја на животну средину предметног пројекта у складу са Правилником о садржини Студије о процени утицаја на животну средину „Сл. гласник РС, 69/05“, чл. од 2. до 10.
3. У поглављу приказ стања животне средине на локацији и ближој околини локације, потребно је приказати и постојеће стање чинилаца животне средине на основу резултата мерења буке, квалитета ваздуха, квалитета земљишта, површинских и подземних вода.
4. Обавеза је носиоца пројекта да у Студији о процени утицаја на животну средину свеобухватно и детаљно опише све могуће значајне утицаје пројекта на животну средину укључујући и кумулативни утицај пројекта на чиниоце животне средине, узимајући у обзир и реализацију других повезаних активности и пројеката у обухвату Плана генералне регулације шинских система у Београду са елементима детаљне разраде за II фазу прве линије метро система („Сл.лист града Београда“, број 6/2023). Опис могућих значајних утицаја пројекта на животну средину обухвата квалитативни и квантитативни приказ могућих промена у животној средини за време извођења пројекта, редовног рада и за случај удеса, као и процену да ли су промене привременог или трајног карактера, а нарочито у погледу: квалитета ваздуха, подземних и површинских вода, земљишта, нивоа буке, интензитета вибрација, топлоте и зрачења, здравља становништва, метеоролошких параметара и климатских карактеристика, стања екосистема, планиране миграције становништва, промена намене и коришћења површина (промена намене из пољопривредног, шумског и водног земљишта у грађевинско), изградња комуналне инфраструктуре, заштита природних

добра посебних вредности и непокретних културних добара и њихове околине, планиране измене пејзажних карактеристика подручја и др.

5. У поглављу: опис мера за спречавање, смањење и отклањање сваког значајнијег штетног утицаја на животну средину дефинисати све мере које ће се предузети за уређење простора, техничко-технолошке, санитарно-хигијенске, биолошке, организационе, правне, економске, мере које се односе на заштиту здравља становништва и друге мере од значаја за локалну заједницу која ће бити изложена утицају предметног пројекта.
6. Програм праћења утицаја на животну средину треба да садржи: приказ стања животне средине пре почетка функционисања пројекта на локацијама где се очекује утицај на животну средину: параметре на основу којих се могу утврдити штетни утицаји на животну средину: места, начин и учесталост мерења утврђених параметара.
7. Носилац пројекта дужан је да, у року од годину дана од дана коначности овог решења, поднесе захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја пројекта на животну средину из тачке 1. овог решења.
8. Уз Студију о процени утицаја потребно је приложити све услове и сагласности других надлежних органа и организација у складу са посебним законом – Локацијски услови, Водни услови, услови Завода за заштиту природе, услови Завода за заштиту споменика културе, услови ЈКП Београдски водовод и канализација.
9. У Студији дају се подаци о пројекту на основу којег је израђена Студија, као о подаци о законској регулативи која је коришћења при изради Студије.

Образложење

Носилац пројекта ЈКП за изградњу и обављање превоза путника метроом и развој градске железнице у Београду „Београдски метро и воз“ Београд, дана 03.01.2024. године, поднео је Министарству заштите животне средине, захтев за одређивање обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину пројекта изградње објекта Београдског метроа, Линија 1, Фаза 2, на траси утврђеној у Локацијским условима Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, бр. 350-02-001714/2023-07 од 04.10.2023. године.

Предметни пројект се налази на листи пројеката за које је обавезна процена утицаја Листа (I) – тачка 7, што је утврђено у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину («Службени гласник Р.Србије» број 114/2008).

Уз захтев приложени су попуњени упитници за одређивање обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину (део I и II), као и следећа документација:

- Локацијски услови број 350-02-01714/2023-07, ROP-MSGI-23159-LOC-1/2023 од 04.10.2023. године, које садржи 26 услова, мишљења и сагласности имаоца јавних овлашћења,
- Идејно решење,
- Графички приказ микро и макро локације,
- Доказ о уплати републичке административне таксе.

Поступајући по предметном захтеву, сагласно члану 14. став 1. и члану 29. Закона о процени утицаја на животну средину, обавештени су заинтересовани органи, организације и заинтересована јавност ради

добијања мишљења на поднети захтев – оглас објављен дана 07.02.2024 у дневном листу «Вечерње новости», , као и на вебсајту <http://www.ekologija.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>.

На поднети захтев за одређивање обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину, достављени су коментари и примедбе Регулаторног института за обновљиву енергију и животну средину, дана 22.02.2024. године.

I Носилац пројекта прибегава раздвајању јединственог пројекта на више мањих
Захтев мора обухватити и трасу прве фазе прве линије метро система.

Подносилац указује да је, немогуће раздвојити пројекат једног дела трасе прве линије метроа (фаза II) од оног на који се та траса надовезује (фаза I), а како то Носилац пројекта у Захтеву чини, имајући у виду њихову функционалну повезаност, те да изградња и функционисање депоа мора бити саставни део Захтева.

Наиме, како делови трасе представљају сегменте истог физички и функционално увезаног система, јасно је да је реч о целини пројекта којом се непосредно и посредно остварују утицаји на чиниоце животне средине који се у складу са Законом о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 36/09) као и Правилником о потреби процене утицаја и садржини захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ бр. 69/05) ("Правилник") морају разматрати.

Није, дакле, могуће раздвојити пројекат једног дела трасе прве линије метроа од оног на који се та траса надовезује, представљајући их као самосталне функционалне целине за које се могу израдити посебне студије о процени утицаја на животну средину, јер исти немају никакву самосталну функцију већ чине јединствену функционалну целину. Чак се и сам појам самосталности мора тумачити рестриктивно, и то искључиво у смислу намене објекта који се гради, односно чињенице да ли изградња објекта/спровођење активности само за себе, а без још неког објекта, има смисла. Дакле, другог дела трасе метро линије не представља самосталну функционалну целину управо из разлога што му функција није самостално постојање и самосталан рад, већ функцију добија тек у вези са првим делом трасе линије метроа, са којим и представља функционалну целину. Уколико би се израђивала посебна студија о процени утицаја на животну средину за све будуће помоћне објекте и пратећу инфраструктуру која опслужује метро систем, не би било могуће исправно проценити целокупан утицај изградње линије метроа обухваћене овим Захтевом на животну средину.

Наведено посредно потврђује и Носилац пројекта који у захтеву наглашава да је неопходно ускладити радове на изградњи фазе 1 и фазе 2 прве линије метроа. Уколико су ово потпуно одвојени пројекти, зашто инвеститор види потребу да исте усклађује?

Опреза ради, у случају да противно позитивним прописима Републике Србије, надлежни орган не одлучи да одбаци овај захтев имајући у виду да истим није обухваћен целокупан пројекат, Подносилац скреће пажњу да је носилац пројекта који је предмет Захтева био дужан да анализира кумулативне ефекте у односу на реализацију других објеката неопходних за функционисање метро линије, а што није учињено у Захтеву.

Поступак процене утицаја на животну средину пројекта изградње објекта Београдски метро, Линија 1, Фаза 1 – Депо Макиш завршен је 23. 3. 2022. године када је исходована сагласност на Студију процене утицаја на животну средину (број: 353-02-2876/2021-03). Студија је израђена у складу са решењем о одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину, број 353-02-2300/2021-03 од 16. 9. 2021. године. Поступак процене утицаја на животну средину за пројекат изградње Београдског метроа, линија 1, фаза 1, завршен је 18. септембра 2023. године, када је исходована сагласност за израду Студије о процени утицаја на животну средину (број: 353-02-4391/2022-03). Студија је израђена у складу са решењем о утврђивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину број 353-02-1863/2022-03 од 29.07.2022.

Пројектовање метро линије је сложен и дуготрајан задатак, а с обзиром да Закон о планирању и изградњи омогућава фазност инфраструктурних пројеката, у поступку процене утицаја су раздвојени пројекти изградње депоа и објеката линије 1 (линија 1 је додатно подељена на две фазе). Поред тога, грађевинска дозвола престаје да важи ако се не изврши пријава радова у року од три године од дана правноснажности решења којим је издата грађевинска дозвола.

Потенцијални кумулативни утицаји линије 1 фазе 2 са осталим елементима линије 1, као и међусобни однос утицаја на животну средину ће бити разматрани у оквиру саме Студије процене утицаја на животну средину.

II Захтев је непотпун и не садржи све елементе предвиђене Законом о процени утицаја на животну средину и правилником који регулише његову садржину

Закон о процени утицаја на животну средину и Правилник детаљно регулишу садржину захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину. С тим у вези, Подносилац истиче да Захтев садржи низ мањкавости због којих представља неуредан поднесак, у смислу члана 59. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18), на чију примену недвосмислено упућује чл. 34а Закона о процени утицаја на животну средину. Стога, Подносилац скреће пажњу Насловном органу да је био дужан да поступи у складу са чланом 16. и чланом 9. Закона о процени утицаја на животну средину.

1. Носилац пројекта не пружа адекватан опис локације на којој се планира реализација пројекта

Чланом 12. став 2 (1а) Закона о процени утицаја на животну средину прописано је да захтев за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину обавезно садржи опис локације. Чланом 3. став 1. тачка 1. и 2. Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину прецизирано је да опис локације на којој се планира извођење пројекта мора нарочито садржати:

- копије планова катастарских парцела на којима се предвиђа извођење пројекта са уцртаним распоредом свих објеката;
- податке о потребној површини земљишта у m^2 за време извођења радова са описом физичких карактеристика и картографски прикази одговарајуће размере, као и површине које ће бити обухваћена када пројекат буде изведен.

Увидом у поглавље 2 ОПИС ЛОКАЦИЈЕ, као и додатне садржаје и прилоге Захтева, може се закључити да Носилац пројекта није приложио копије планова катастарских парцела и није пружио податке о потребној површини земљишта у m^2 за време извођења радова, као и површини која ће бити обухваћена када пројекат буде изведен. Такође, Носилац пројекта није приложио картографске прилоге са бројевима и границама катастарских парцела на којима се предвиђа извођење пројекта са уцртаним распоредом објеката.

Подносилац указује да је неопходно приложити податке о површинама земљишта за време извођења радова са описом физичких карактеристика, површини која ће бити обухваћена када пројекат буде изведен и копије планова предметних катастарских парцела са уцртаним распоредом свих објеката, за које се пројекат изводи.

Одговор: Опис локације је дат у предметном Захтеву а дати су и бројеви катастарских парцела. Подносилац се у самом коментару позива на члан 3. став 1. тач. 1. и 2. Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину која се не може применити на Захтев за утврђивање обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину, већ на саму Студију о процени утицаја који ће бити израђена након исходавања Решења о одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину. Правилником о садржини захтева за потребу процене утицаја и садржини захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину није прописана обавеза прилагања копија планова катастарских парцела на којима се планира извођење пројекта, са уцртаним распоредом свих објеката и подацима о потребној површини земљишта у m^2 у току извођења радова са описом физичких карактеристика и картографских приказа одговарајуће размере, као и површини која ће бити обухваћена када пројекат буде изведен.

Горе наведени и тражени картографски прилози са бројевима и границама катастарских парцела на којима се предвиђа извођење пројекта са уцртаним распоредом објеката биће приложени као део графичког прилога Студије процене утицаја на животну средину предметног пројекта.

2. Захтев не садржи приказ разматраних алтернатива

У тачки 3. Прилога 2. Правилника прописано је да захтев за одређивање обима и садржаја студије обавезно садржи приказ главних алтернатива које је носилац пројекта разматрао и најважнијих разлога за одлучивање, водећи при том рачуна о утицају на животну средину.

Поглављем ПРИКАЗ ГЛАВНИХ АЛТЕРНАТИВА предметног Захтева, штуро су описана искључиво алтернативна решења које је носилац пројекта разматрао идејним пројектом.

Такође, у датом поглављу наводи се:

С обзиром да је сада планирано да се радови на Л1Ф2 ускладе са потребама Л1Ф1, тада би се наведена техничка ограничења могла превазићи, и стога би се цела деоница могла извести у дубоком тунелу, што ће у великој мери смањити утицај радова на животну средину и социјална питања због ограниченијег просторног и временског утицаја извођења радова, нарочито;

- Смањење експропријације земљишта;
- Смањење привремених сметњи преосталим привредним субјектима и стамбеним објектима;
- Смањење ограничавања друмског саобраћаја (временски);
- За тачно одређивање промене у смислу ефекта бране на подземне воде за отворени тунел у односу на дубоки тунел биће потребне додатне студије, али у квалитативном смислу се не очекују негативне промене.

Подносилац указује да се пуким навођењем спроведених измена положаја и укидање окана, као и модификација на траси које су уследиле у фази израде идејног пројекта и друге техничке документације без њиховог међусобног поређења, разматрања утицаја на животну средину и образложења разлога за избор најповољнијих решења нису задовољени минимални критеријуми које садржина Захтева мора испуњавати у складу са тачки 3. Прилога 2. Правилника.

У складу са претходно наведеним закључује се да осим поглавља које само формално указује да је Носилац пројекта разматрао главне алтернативе, заправо не разматра нити једну од алтернатива прописаних законом, нити их адекватно образлаже.

Подносилац истиче да је Правилник јасан и недвосмислено прописује да захтев мора да садржи Приказ главних алтернатива које је носилац пројекта разматрао са образложењем главних разлога за избор одређеног решења и утицајима на животну средину у погледу избора, те да је неприхватљиво да се у захтеву не разматрају главне алтернативе које могу имати негативних утицаја на животну средину и здравље становништва. Ово нарочито имајући у виду да се ради о пројекту који може имати значајне негативне утицаје на животну средину.

Одговор: Захтев за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину садржи опис Алтернатива који је адекватан за потребе Захтева, и елабориран је са аспекта утицаја на животну средину за најважнију алтернативу која се разматра у том смислу – промена технологије са отвореног ископа на дубоки тунел на потезу од Карабурме. Разматране алтернативе ће бити детаљније приказане и анализирани у самој Студији процене утицаја на животну средину пројекта изградње објекта Београдски метро, линија 1, фаза 2.

Захтев за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину према Правилнику мора да садржи опис главних алтернатива које носилац пројекта разматра са образложењем основних разлога за избор одређеног решења и утицаја избора на животну средину, а не све алтернативе наведене у предметном Правилнику.

3. Неадекватан опис пројекта

Тачком 2. прилога 2. (в) Правилника прописано је да опис пројекта нарочито садржи процена врсте и количине очекиваних отпадних материја и емисија који су резултат редовног рада пројекта:

- загађивање воде;
- загађивање ваздуха и земљишта;
- бука, вибрација;
- светлост, топлота, радијација, итд.

Подносилац указује насловном органу да поглавље 2. Опис пројекта предметног Захтева не садржи никакву процену количине очекиваних отпадних материја и емисија који су резултат редовног рада пројекта изражену бројем и јединицом мере. |

Такође, предметним поглављем 2. Опис пројекта у погледу настанка буке и вибрације реферише се на постојање следећих докумената израђених од стране привредног друштва Egis d.o.o.:

- Студија о утицају буке мреже метроа линије 1 фазе 2
- Студија процене утицаја вибрација мреже метроа линије 1 фазе 2.

Подносилац указује на чињеницу да предметне студије нису учињене доступним јавности будући да нису приложене уз Захтев, нити је у склопу Захтева пружен адекватан текстуални или графички извод поменутих студије. На основу претходно наведеног, јасно је да Захтев не садржи адекватан ниво информација о интензитету, количини и степену утицаја буке и вибрација на животну средину.

Одговор: За фазу одређивања обима и садржаја студије о процени утицаја за предметни пројекат дато је довољно информација у вези са проценом врсте и количине очекиваних отпадних материја и емисија који су резултат редовног рада пројекта. Процена количина биће дата у самој Студији процене утицаја на животну средину, јер је сврха Захтева за утврђивање обима да укаже на аспекте животне средине и могуће утицаје који су значајни и који ће се даље развијати и анализирати у Студији процене утицаја на животну средину.

Такође, везано за Студију о утицају буке мреже метроа линије 1 фазе 2 и Студију процене утицаја вибрација мреже метроа линије 1 фазе 2, ниво информација је прилагођен фази Захтева и обе студије ће бити опширније интерпретиране у Студији процене утицаја на животну средину предметног пројекта, табелама, графичким анексима и јасним закључцима. Не постоји обавеза давања наведених студија као прилога Захтеву за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину, студије нису дате као прилог Захтеву и због свог обима, а задатак Захтева и, нарочито Студије о процени утицаја на животну средину јесте тумачење и представљање главних закључака који су релевантни у овом смислу.

4. Неадекватан приказ чинилаца животне средине за које постоји могућност да буду угрожени

Тачком 4. Правилника, дефинисан је опис чинилаца животне средине за које постоји могућност да буду знатно изложени ризику услед извођења предложеног пројекта, те је наведено да он обухвата нарочито:

1. становништво;
2. фауну;
3. флору;
4. земљиште,
5. воду
6. ваздух;
7. климатске чиниоце;
8. грађевине,

9. непокретна културна добра и археолошка налазишта;
10. пејзаж;
11. међусобни однос наведених чинилаца.

У поглављу 4 ОПИС ЧИНИЛАЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КОЈИ МОГУ БИТИ УЗЛОЖЕНИ УТИЦАЈУ предметног Захтева нису описани међусобни однос наведених чинилаца, а који су дефинисани тачком 4. Прилога 2. Правилника.

Подносилац указује да је потребно допунити опис чинилаца животне средине за које постоји могућност да буду знатно изложени ризику услед извођења предложеног пројекта, а који нису описани у датом поглављу.

У поглављу а) *становништво*, дати су подаци Пописа становништва, домаћинства и станова из 2022. године за ниво градских општина Палилула и Звездара, и густине насељености, израчунате на основу површине територије читавих градских општина. Овакав опис становништва, не даје могућност сагледавања броја становника, нити њихове структуре које могу бити изложени утицају предмета Захтева, а што је предмет и сврха поступка процене утицаја.

Такође, Носилац пројекта се позива на пројекције промене у дистрибуцији и расту броја становништва из Смарт плана града Београда из 2017. године, чији су подаци засновани на Попису становништва из 2011. године. Имајући у виду да је реализација предметне метро линије 1 фазе 2 планирана за текућу деценију, предвиђене промене нису релевантне за ово поглавље и сам Захтев.

У поглављу б) фауна и в) флора описане су заштићене врсте флоре и фауне Споменика природе Звездарска шума, која се налази на удаљености од 500m, док се не описују врсте флоре и фауне еколошки значајног подручја „Ушће Саве и Дунав" еколошке мреже Србије, унутар чијег обухвата се траса метро линије налази,

Поставља се питање, зашто се предметним Захтевом помињу искључиво утицаји на флору и фауну која се налази унутар граница заштићених природних добара, односно еколошки значајних подручја, обзиром да У потпоглављу 2) земљиште, нису анализирани техничке и механичке карактеристике земљишта, као и његова подложност ерозији, обзиром да се одређени делови подручја кроз које траса метро линије 1 фазе 2 пролази налазе у близини постојећих и потенцијалних клизишта земљишта.

Подносилац указује да је поглавље 4 Захтева није уређено у складу са Правилником, обзиром да недостаје тачка 11. међусобни однос наведених чинилаца, и не пружа концизан преглед постојећег стања чиниоца животне средине које могу бити угрожене у току радова на реализацији или током рада метро линије 1 фазе 2.

У Студији о процени утицаја ће бити дати подаци насељености, концентрацији становништва и демографским карактеристикама у односу на објекте и активности, такође биће дат приказ осетљивих рецептора у близини пројекта метроа линије 1 фазе, попут школа, вртића, домова здравља итд. (у извесној мери осетљиви рецептори су и поменути у Захтеву у табели *ДЕО 1 - Карактеристике пројекта, тачка 3.4*) и у складу са тим ће бити прописане адекватне мере за ублажавања могућих негативних утицаја. У предметном Захтеву су дати подаци пописа из 2022. године за општине Палилула и Звездара и свакако остају као релевантни и званични извор података за број становника на општинама кроз које пролази фаза 2 линије 1 метроа, који ће бити корисници услуга метроа у фази рада. Такође, скреће се пажња да утицаји на социјална питања ипак нису предмет процене утицаја на животну средину мада ће делимично бити обрађени, па се не очекује исти ниво детаља у односу на питања заштите животне средине.

Одговор: Дата пројекција промене у дистрибуцији и расту броја становништва из Смарт плана града Београда из 2017. је преузета је из важећег документа на основу кога је планиран пројекат Београдског метроа са тада доступним подацима.

Потпоглавља везано за флору и фауну предметног Захтева су писана у складу са, за предметни пројекат, исходованим Условима Завода за заштиту природе и дате су предметним Условима прописане мере. У Студији процене утицаја на животну средину ће детаљно бити описани флора и фауна и дат приказ потенцијално ретких и угрожених биљних и животињских врста и њихових станишта и вегетације, као и врсте карактеристичне за еколошки значајно подручје „Ушће Саве у Дунав“, еколошке мреже Републике Србије, међутим, не очекује се значајнији директан утицај на то подручје, пошто ће траса метроа бити у дубоком тунелу, а станица Ада Хуја која је најближа је удаљена око 300 m ваздушном линијом од границе еколошки значајног подручја „Ушће Саве у Дунав“, са неколико индустријских објеката између. Такође биће дати резултати теренских истраживања станишта флоре и фауне а све наведено ће бити размотрено у смислу могућих утицаја и са тим у вези прописаних мера за спречавање, смањење и отклањање сваког значајнијег штетног утицаја на животну средину.

Детаљна анализа техничких и механичких карактеристика земљишта, и подложност ерозији ће бити обрађена у Студији процене утицаја на животну средину предметног пројекта, а са тим у вези и локација где траса метро линије 1 фаза 2 пролази у близини постојећих и потенцијалних клизишта.

Међусобни однос наведених чинилаца ће бити обрађен у Студији процене утицаја на животну средину као део анализе кумулативних утицаја, биће приказан и табеларно а и са закључцима детаљно образложеним у тексту.

5. Неадекватно анализирана могућа појава клизишта

Тачком 5. Прилога 2. Правилника, дефинисан је опис могућих значајних утицаја пројекта на животну средину који обухватају квалитативни и квантитативни приказ могућих промена у животној средини за време извођења пројекта, након извршених радова и редовног рада метроа, као и промене привременог или трајног карактера. |

У поглављу а) постојања пројекта по тачком 2. Могуће загађење подземне воде Захтева, наводи се: До утицаја на подземне воде и земљиште може доћи у случајевима акцидентног проливања горива, уља и бетона из грађевинске механизације и инфилтрацијом загађене атмосферске воде.

Промена режима нивоа подземних вода, као и потенцијално механичко кретање земљишта, тачније појаве клизишта, услед извођења радова и појава вибрација тла, није детаљно описано као могућ значани утицај пројекта на животну средину.

У одељку ДЕО 1 - карактеристике пројекта, у питању број 8. Да ли током извођења и рада пројекта може настати ризик од удеса који могу утицати на људско здравље или животну средину?, тачније у подпитању 8.4. Због природних непогода (на пример, поплаве, земљотреси, клизишта, итд.)2, одговара се са ДА, док је на питање: Да ли последице могу бити значајне? Зашто?, дат одговор: Клизисте« Укупно 3 области су погођене клизистима у истражном подручју: Падина подручја Карабурме, у близини станица ЖС Карабурма и Ада Хуја: Простор између Окна 11 и станице Карабурма, који одговара санираном клизисту; Миријевско подручје, у близини станице Миријево и окна 13:

То значи да коришћење ових терена за урбанизацију захтева претходну припрему применом санационих и мелиорационих мера, на пример у смислу побољшања стабилности косина и обезбеђења објеката. Међутим, у случају подземног дела метроа, нису прописане посебне мере ублажавања.

Дакле, Носилац пројекта посредно идентификује да су подручја на којима је планирана реализација пројекта подложна клизистима, али пропушта да анализира ове утицаје и пропише мере којима би се они елиминисали или ублажили.

Одговор: Израдом геотехничких елабората за предметни пројекат дефинишу се геомеханички и геотехнички услови земљишта и у складу са тим ће бити дати услови и мере за градњу објеката линије 1 фазе 2 метра.

На нивоу Захтева су препозната подручја која могу бити потенцијално угрожена клизиштима. У самој Студији процене утицаја на животну средину ће бити детаљније обрађена проблематика клизишта и биће дати закључци, препоруке и мере из наведених геотехничких елабората за потенцијално осетљиве локације у том смислу.

6. Изостављање података о начину одлагања грађевинског отпада и ископаног материјала

Поглављем 5 Опис могућих значајних утицаја пројекта на животну средину наведено је следеће:

С обзиром да је предмет пројекта изградња метроа, настајаће велика количина ископа. На деоници дугој 6,47 километара на којој ће бити коришћена метода дубоког тунела, ископани материјал ће бити извлачен из тунела на локацији уласка ТВМ машине (код окна 10) и на свим градилиштима станица и окана.

Процењена запремина ископаног материјала је приближно 1.211.887 m³, односно станице: 667.680 m³, окна и помоћни радови: 81.830 m³, и деоница грађена методом дубоког тунела 462.377 m³.

Негативне последице одвожења и депоновања поменуте количине ископаног материјала евидентирани су и у одговорима на питања под редним бројевима 1.7; 4.1; 6.5 прилога ДЕО 1 - Карактеристике пројекта. Међутим, упркос свему наведеном, поглављем 6 Опис мера предвиђених у циљу спречавања, смањења или отклањања сваког значајног штетног утицаја на животну средину пропуштено је да се утврде мере безбедног и адекватног уклањања и депоновања поменуте количине ископаног материјала. Такође, Захтев не садржи податке о локацијама до којих ће ископани материјал бити одвожен, односно на које ће бити одлаган.

Одговор: Мере везано за депоновање, адекватно управљање и транспорт, као и валоризација материјала од ископа ће бити обрађене у Студији процене утицаја на животну средину. У овој фази пројекта још увек није дефинисана локација за одлагање ископаног материјала. У наредној фази ће се разматрати између осталог различите могућности поновне употребе материјала из ископа.

Могућа решења за валоризацију и поновну употребу материјала од ископа су:

- Поновна употреба ископа у оквиру самог пројекта,
- Поновна употреба у локалним пројектима и другим градилиштима,
- Валоризација у контексту попуњавања каменолома.

У оквиру управљања ископаним материјалом дефинисаће се и локације за привремено складиштење ископа, до поновне употребе.

Кампања геотехничких испитивања са анализом могућности поновне употребе ископаних материјала ће бити спроведена као прелиминарна студија. Без прејудуцирања о загађењу и карактеристикама материјала, а након анализе постојећих података, могућности поновне употребе материјала од ископа могу бити:

- Материјал за насипе,
- Материјал за пејзажно уређење и попуњавање каменолома,
- Фине фракције са ниском пропустљивошћу за заптивање насипа,
- Шљунковити материјал као подлога или дренажни слој,
- Материјал за путеве, бетон...

Носилац пројекта ће се у наредном периоду обратити надлежним органима за добијање мишљења везано за потенцијалне погодне локације (каменоломи, други пројекти итд.) где би материјал од ископа могао да се искористи у смислу поновне употребе.

7. Носилац пројекта није разматрао кумулативне утицаје

Прилогу 2 Правилника је прописано да Захтев мора да садржи опис могућих значајних утицаја пројекта на животну средину (непосредних и посредних, секундарних, кумулативних, краткорочних, средњорочних и дугорочних, сталних, привремених, позитивних и негативних). Захтев не садржи ништа од наведеног. Тако, Носилац пројекта не анализира никакве кумулативне утицаје са депоом, а реч депо се може пронаћи на свега пет места у студији. На питање да ли, се очекују кумулативни утицаји, Носилац пројекта одговара са ДА, те наводи да су планиране још две линије метроа. Кумулативне утицаје са истима, такође, не анализира, али закључује да ће свеукупан утицај *бити позитиван*. Да ли Носилац пројекта може да прецизира на који начин ће реализација пројекта имати позитивне утицаје на животну средину: Зашто се онда ради студија о процени утицаја на животну средину и зашто се предметни пројекат налази на листи пројеката који могу имати значајне негативне утицаје на животну средину?

Поред тога, на питање да ли ће пројекат довести до притиска за даљим развојем који може имати значајан утицај на животну средину, на пример повећано насељавање, нове путеве, нов развој пратећих индустријских капацитета или јавних служби итд.? Носилац пројекта одговара са НЕ. Подносилац указује да наведено представља неистиниту информацију, а што је насловни орган био дужан да утврди и укаже Носицу пројекта у процедури која је претходнила излагању Захтева на јавни увид.

Одговор: Потенцијални кумулативни утицаји линије 1 фазе 2 са осталим елементима линије 1, као и међусобни однос утицаја на животну средину ће бити разматрани у оквиру саме Студије процене утицаја на животну средину.

Позитивни утицаји реализације пројеката прве линије метроа, дакле Депоа, фазе 1 и 2, који су наведени у табели Захтева се односе на растеређење саобраћаја и са тим у вези и очекиван позитиван утицај на квалитет ваздуха. Анализа утицаја предметног пројекта на саобраћај и даље квалитет ваздуха, климатске промене итд. ће бити детаљно обрађена у Студији процене утицаја на животну средину, на основу чега ће се дефинисати позитивни и потенцијални негативни аспекти и у складу са тим прописивати потребне мере заштите животне средине.

Пројекат метроа Л1Ф2 неће довести директно до развоја који може имати значајан утицај на животну средину, међутим пратећи, односно помоћни објекти (прилазни путеви, трафо станице...) биће свакако узети у обзир приликом анализе утицаја у Студији процене утицаја на животну средину. Траса фазе 2 линије 1 је смештена у густом урбаном окружењу, без могућности веће промене у урбаном ткиву. Наглашава се да је пројекат метроа Л1Ф2 усаглашен са постојећом планском и урбанистичком документацијом (ПГР/ПДР). Једина велика промена која се може предвидети у близини трасе Л1Ф2 је планирани развој на подручју Аде Хује, који није везан за пројекат Л1Ф2.

На основу члана 14. став 3. и члана 17. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник РС», број 135/04, 36/09), као и на основу чланова 1. до 10. Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину («Службени гласник РС», број 69/05), утврђен је обим и садржај за предметне Студије.

У вези изложеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

A-1307

Поука о правном леку: Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије, путем овог органа, у року од 15. дана од дана пријема решења, односно од дана обавештавања заинтересоване јавности о донетом решењу.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
по решењу о овлашћењу
бр. 021-01-36/2022-09
од 10.11.2022

Александар Дујановић

Доставити:

- Архиви
- Носиоцу пројекта